

ÉTKEZÉSI ÍRÓ

Túróstáskák

szöveg: Jolsvai András, fotó: Sebestyén László

– Ahol a túróstáskák megjelennek, ott többé fű nem terem! – vagy harminc éve hallottam ezt az esszenciális mondatot, a királyházi turistaház mindenestől, és először nem is igen értettem. Hosszú hajú, rocker-külsőjű, kortalan farmer volt a mindenes, és úgy nézett át rajtunk, mint az üvegen: láthatóan magáénak tekintette azt a hegyi házikót, és a pokolba kívánt mindenkit, aki étkezési, lovaglási szándékkal vagy éjszakai szállást keresve bekopogott hozzá. Emlékszem, mennyire meg voltam sértve akkor, mikor végre megértettem, hogy a hegyi ember szóhasználatában a túróstáska a „turistácska” végtelen lenézéssel kifordított változata. Csak azért fogadtam el a megrendelt gombapörköltöt, mert húsz kilométeres körzetben égen-földön nem akadt még egy tál meleg étel. (Egyébként is meg voltam róla győződve, hogy mérges gombából készült. Persze, ellenkezőleg: életem egyik legfinomabb egytálételének voltam akkor tanúja.)

Hogy ez a hajdani mondat ilyen élénken él bennem ma is, annak főleg az az oka, hogy ma már, nagyjában-egészében, igazat kell adnom a kortalan farmernek. A megfogalmazás, megengedem, sarkos, de a lényegét illetően találó. Ha modern korunk különös sáskainvázója, melyet jobb híján idegenforgalomnak szokás nevezni, elér egy várost, akkor az ott lakóknak befellegzett. Akkor ott nincs egy közpark, ahol le lehetne ülni (hogy eltűntek a padok a Vörösmarty térről is: aki fáradt, üljön be valahova, vallja, a maga szempontjából helyesen, a belvárosi maffia), nincs egy jármű, mire fel lehetne fénni, nincs egy szabad szállodai szoba, mit meg lehetne fizetni, és persze nincs egy étterem se, ahol értékelhető enivalót kínálnának elfogadható pénzért. A tömegturizmus kitermelte a tömegturistát, akinek fogalma sincs, hol jár, merre és minek, aki fél nap alatt akar befogadni egy kétezer éves kultúrát, egy hét alatt falna föl egy kontinenst. Amiből sok minden szomorú dolog következik, de

mind közül a legeslegsomorúbb az úgynevezett turistamenü. Annál aztán nincsen lejjebb a gasztronómiában.

Gulyásleves, túrós csusza, paprikáscsirke, bakonyerbetyárenszippe: sétáljanak végig egyszer az Andrássy úton, és szörnyülködjenek. Egymás sarkára taposnak a paprikacsárdák, a cigányzene keresztülfolyik az úttesten. Az irány is rettenetes, a kivitelezés meg minden esetben felveti a büntetőjogi felelősséget. Hazai fogyasztónak az ilyesmivel dolga nincsen, hacsak az nem, hogy messze elkerülje. Legfeljebb azon boronghat, hogy egyre nagyobb sávok esnek áldozatul a városból a túróstáskák grasszálásainak. (Jegyezzük meg azért, így van ez a Föld minden frekvenciált pontján, de azért nálunk kicsit vadkelebbnyire sikerült az egész, ahogy minden más.)

Mondom, hazai pályán az ember egyszerűen elkerüli a túlzottan túróstáskák helyeket, idegenben viszont – nos, ott már komoly erőfeszítést igényel felnőni a feladathoz. Szakirodalmat kell forgatni, helyeket kérdezgetni, s a fő turistaútvonalokról letérve nyitott szemmel járni-kelni. Megengedem, mindez sok energiát vesz el, de higgyék el, megéri: a nápolyi pizza, a toszkán pacallevés, a bécsi szelet is lehet isteni, ha a megfelelő vendéglőben fogyasztja el valaki.

Ott, ahol a túróstáskákat is úgy kezelik, mint a törzsvendégeket: emberként. ●

